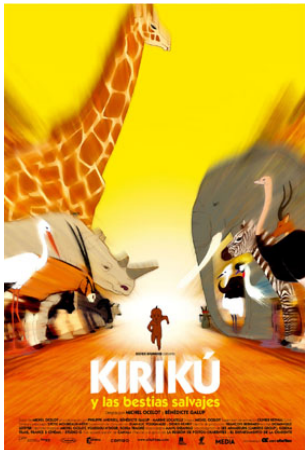

KIRIKÚ I LES BÈSTIES SALVATGES

FITXA TÈCNICA I ARTÍSTICA

Títol original: *Kirikou et les bêtes sauvages*

Director: Michel Ocelot i Bénédicte Galup

Productora: Les Armateurs, Jet Media i Armada

Montatge: Dominique Lefevre

Guió: Philippe Andrieux, Bénédicte Galup, Marie Locatelli i Michel Ocelot

Música: Manu Dibango

País: França

Any: 2005

Durada: 75'

Llengua: català

Aquesta fitxa té molt a veure amb la primera que vam elaborar: *Kirikú i la bruixa*. Hem repetit alguns aspectes perquè els dossiers puguin ser independents, ja que la proposta en aquest cas és per a infantil i la de *Kirikú i la bruixa* és per primer cicle de primària.

Sinopsi: Continuen les proeses del personatge de llegenda africana: Kirikú, un nen molt menut i extremadament llest, reflexiu i valent. El DVD està compostat per 4 històries que es poden veure independentment i que són una ampliació de les virtuts del personatges, però no tenen relació narrativa entre elles i el punt de conducció és l'avi de Kirikú que fa d'element d'enllaç entre unes aventures i altres.

Pel professorat

Les llegendes de Kirikú provenen de l'Àfrica occidental, concretament del poble dels Senufos, una ètnia de Costa de Marfil que Michel Ocelot va conèixer en la seva infantesa guineana. Faula clàssica sobre la conquesta de la llibertat i el creixement, inspirada en els rituals d'iniciació o proves que han de passar els adolescents per demostrar la seva capacitat o valor i que són la base d'aprenentatge de les societats tradicionals. Al film hi ha elements també de contes europeus com ara el Patufet, la reina de les neus, la Bella i la bèstia i els mites d'Ulisses i Merlín. I també de personatges lligats al folklore africà i africanitzant, com el sací pereré, etc.

És notable la presència de la lluita per la supervivència, però sobretot la pròpia identitat i llibertat són el rerafons perceptible d'aquest conte que ens arriba a través de la innocència, la vitalitat i l'esperança dels nens.

Cal remarcar com les cançons no són simples ornaments, sinó que tenen molt a veure amb l'acció i totes elles tenen lletres que reforcen la narració.

Aquest film és una excusa molt bona per pensar l'Àfrica. A diferència d'altres films que usen l'Àfrica només com excusa, com escenari, com ara El rei Lleó, en aquesta cinta hi ha una representació d'una Àfrica molt respectuosa amb els aspectes típics de la cultura tradicional,

reconstruint l'estructura dels poblats subsaharians i creant l'atmosfera adient. Així, hi podem visionar:

- .la importància de l'aigua
- .el treball de les dones
- .els paisatges
- .el paper dels vells
- .els perills de la selva
- .els jocs dels infants
- .com cultiven els horts
- .la gestió de la vida comunitària
- .importància dels cants i les dances rituals
- .la convivència amb els animals salvatges

El film pot ajudar a ordenar moltes de les informacions que els estudiants reben des dels diversos mitjans de comunicació sobre l'Àfrica. Es pot enriquir aquesta pel·lícula amb algun documental sobre l'Àfrica de manera que alguns aspectes (vestir, cases, paisatges o costums) els siguin familiars. Si tinguéssiu la sort de tenir algun infant subsaharià a l'aula es podria aprofitar per explicar algunes altres faules africanes.

També es pot aprofitar per explicar altres contes africans.

Estaria bé que la mestra hagués vist Kirikú i la bruixa, per poder situar l'acció i els personatges abans de començar el visionat.

Com visualitzar

Per episodis o històries. Hi ha quatre històries ben diverses l'una de l'altra, que ens poden donar molt de joc a l'hora de preparar activitats i a l'hora de reflexionar sobre el que hem vist i les activitats que se n'han generat.

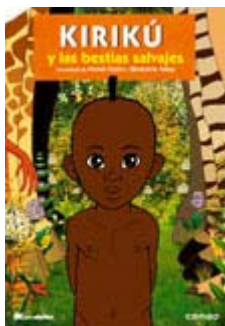
No cal passar-les per l'ordre establert al DVD. Podeu començar per la que creieu que pot ser més interessant en determinat moment.

ABANS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

Qüestionari previ

- Coneixes contes que tinguin com a protagonistes personatges petits?
- Coneixes contes que tinguin com a protagonistes personatges petits i valents?
- Què saps de Kirikú?

El títol i la caràtula

Les caràtules

. Estudi de distintes caràtules relacionades amb el film

De cadascuna:

- . Què ens diu el dibuix?
- . Ens anuncia de què anirà la pel·lícula?

De la que nosaltres usem:

- . Què remarca a diferència de les altres?
- . Quines expectatives et crea?

El títol

. Què et fa suposar que passarà amb aquest títol de "les bèsties salvatges"?

Una vegada vist el film:

- . Creus que s'han acomplert les expectatives que t'oferia la caràtula?
- . Què t'hi sobra o què t'hi falta?
- . Amb quina de les dues et quedaries?

Personalitza la caràtula.

Dibuixa la teva caràtula a partir de distints elements que pots fotocopiar o trobar a internet: S'els pot donar una fotocòpia de la caràtula que té Kirikú com a protagonista i que ells li facin un fons.

LES QUATRE HISTÒRIES

Primera història: LA HIENA I L'HORT

02:20-16:30

Amb l'arribada de l'aigua al poblat es pot començar a conrear un hort. Amb els nens podem posar nom a les accions de plantar les llavors, als productes que van creixent: carbasses, carbassons, pebrots, etc.

Tot va bé fins que l'hort és destruït per una hiena. Parlar de les hienes. Buscar informació a google i si convé muntar-se un petit PWP.

Preguntar-se el per què de les coses?

Hi ha un moment que Kirikú diu que cal descobrir perquè la hiena ha entrat a l'hort si ella no menja vegetals. "Si no descobrim que ha dut la hiena fins, aquí tornarà"

Algunes vegades cal preguntar-se per què passen les coses i això ens ajudarà a comprendre i a actuar d'una altra manera:

- . Perquè un nen o nena em pren una joguina?
 - Perquè no ho sap demanar
 - Perquè hi vol jugar
 - Perquè abans la tenia ell o ella
 - Perquè és molt bonica
 - Què puc fer jo per no enfadar-m'hi?

Les abelles

Parlar sobre les abelles i tastar la mel.

Es pot fer una cata de mel perquè notin els distints gustos que pot tenir una mel de mil flors i una d'eucaliptus, per exemple.

Comentar aquestes imatges o altres com aquestes.

Fer adonar als nens i nenes que Kirikú repara el niu d'abelles que ha espatllat per poder-se salvar.

L'esquirollet

Aprendre coses sobre els esquirols: com són, què fan, què mengen,

Fer mal

Aprofitarem l'episodi de la hiena per pensar sobre què significa fer mal. També, si es vol anar més enllà, es pot parlar de fer mal volent o sense voler, com és el cas de la hiena, que destrossa l'hort perquè busca l'esquirol, no per ganes de fastiguejar la gent del poblat.

Segona història: FER TERRISSA

16:50-31:23

L'hort ha quedat destruït i no hi ha menjar. Cal inventar alguna cosa per poder obtenir menjar. A Kirikú se li acut de fer ceràmica amb argila i anar-la a vendre al mercat. A Kirikú se li acut una idea.

Podem reproduir a l'aula el que seria un taller de ceràmica i fer figures com les que fa Kirikú i les que fan els grans.

Preguntar

Quan la mare i Kirikú estan vetllant el foc, la mare diu a Kirikú:
"tu fas preguntes fins que trobes les respostes"

Fer preguntes és molt saludable, és la manera d'aprendre. Si no ens fem preguntes, no obtenim respostes. Kirikú és un nen que pregunta molt, que vol saber. Però no totes les preguntes són bones.

Preguntes i bones preguntes

Vegem del llistat que et proposem si hi ha preguntes bones i preguntes dolentes i per què.

- Quant pesa mitja hora?
- Per què les fulles dels arbres són verdes?
- Per què els nens i nenes són menuts?
- Com se sap quan és festa?
- Quants cèntims val 1 euro?
- Quina diferència hi ha entre el dia i la nit?
- Quina diferència hi ha entre una ceba i una sabata?

Preguntes i respostes

- Hi ha preguntes que només tenen una resposta?
- Hi ha preguntes que tenen distintes respostes?
- Les respostes són més interessants que les preguntes?
- Hi sol haver més preguntes que respostes?

El bufal

Buscar informació sobre els búfals i com són usats com animals de càrrega.

Comprar i vendre

Amb mímica fer de botiguers. Fer els gestos dels qui compren i els qui venen. Imitar els gestos que fan els distints venedors segons els oficis: un sabater, un flequer, en una botiga de comestibles, en una pastisseria, etc.

Tercera història: PASSEJADA AMB GIRAFÀ

31:24-46:28

Aprendre coses sobre les girafes.

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Girafa>

Els perills

- . Per què els robots volen empaitar Kirikú?
- . Què fa Kirikú per fugir del perill?
- . Què li passaria si l'agafaven?
- . Quines coses són perilloses? Buscar algun exemple de situacions que són perilloses i fer-ne una llista. Comentar-les.

Els paisatges

- . Tornar a passar la passejada de Kirikú dalt la girafa i fixar-se especialment amb els distints paisatges que va veient.
 - . Buscar paisatges d'hivern o d'estiu, primavera i tardor: introduir imatges que mostrin diferents paisatges: mar, muntanya, plana, bosquíries, rius i llacs, deserts i tundres. Posar nom al que es vegi a la fotografia.
- De les moltes webs amb fotografies de paisatges, hem triat:
<http://www.fotografiaypaisajes.com/>

Quarta història: LA CERVESA ENVERINADA

46:30-1:06:22

Les dones del poblat fan cervesa, una beguda tradicional i la bruixa Karabà els hi enverina. Totes les mares estan malaltes i cal buscar un remei.

Temes

Estar malalt

- . Com estan les mares després de tastar la cervesa?
- . Què em passa quan estic malalt?
- . Estic com les mares que no tenen ganes de parlar, ni jugar, ni de fer coses?
- . Com em sento quan estic malalt?

La col.laboració de tots

A l'hora de construir el fetitxe tots ajuden portant el que tenen a casa i pensant com el poden millorar. Es tracta d'una escena de col.laboració molt interessant que caldria aprofitar i procurar proposar de fer una cosa conjunta: un mural, una escenificació o una representació.

Preguntes generals per cada episodi

Procurar que els estudiants s'adonin de l'estructura a base de fer preguntes:

- Què passa?
- Quan, com i on passa?
- Per què passa?
- Què necessita o què busca Kirikú?

- Què es planteja de fer Kirikú?
- Amb quins conflictes es troba Kirikú?
- Quines qüestions resol?
- Per què actua com ho fa?
- Quins perills troba?
- Qui ajuda?
- Com l'ajuden?
- Com acaba?

DESPRÉS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

Comentar cadascuna d'aquestes imatges fetes amb DN3 o bé passades en un PWP amb el canó ben grans.

Preguntar-nos:

- . A quina història pertanyen?
- . Quin moment de la història representen (inici, al mig, al final)?

L'ACCIÓ

Espai i temps

- ◆ A quina època de l'any passa la pel·lícula? (observar com van vestits els personatges, la vegetació, etc.)
 - ◆ On passa l'acció?
- Descriure els llocs geogràfics on passa l'acció (muntanya, plana, etc.)
 - Com està distribuït el poblat on viu Kirikú? Podries dibuixar-lo?
 - Com són les cases o cabanes?
 - Com van vestits els diferents personatges?
 - Quins són els colors de les robes que duen?
 - Quins animals hi ha en el poblat o aprop?

Informació:

Actualment el país del senúfo està repartit entre tres estats: la Costa d'Ivori, Malí i Burkina Faso. El poble del senúfo està constituït per 1. 500.000 persones aproximadament i està

dividit en més de 30 subgrups. Cada subgrup té uns trets particulars, però entre ells comparteixen la llengua, els patrònims i l'organització social i religiosa. Són essencialment pagesos i cultiven l'arros, el mill, la mandioca i el te (ingame?)

L'ambient

a) Situar la pel·lícula en el seu context geogràfic i cultural. Pot ser una bona ocasió per aprendre coses sobre l'Àfrica. Quins aspectes t'han cridat l'atenció?:

La sequera

Com es prenen les decisions

Les creences

El paper de la música i de les dances

-

b) **Comparar l'Àfrica de Kirikú i el nostre món:**

Les cases

Els vestits

L'alimentació

Com es desplacen

Costums

Paisatge

Rituals i celebracions

Fotografies d'Àfrica.

- Una bona introducció també seria treballar algunes de les pintures africanes de Miquel Barceló: www.pintura.aut.org

3. ELS PERSONATGES

Buscar els adjectius que millor defineixin els personatges

	<u>Descripció física</u>	<u>Descripció psicològica</u>
Kirikú		
Karibá		
La mare de Kirikú		

AJUDA per la mestra

Trets físics

Algunes observacions que es poden fer:

Aspecte físic general: menut, alt, prim, ros, fort, jove, àgil, musculós,

Com gesticula, com es mou: elegant, lent, nerviós, ràpid,

Trets psicològics

Buscar entre aquests adjectius algun que vagi bé per a usar en la descripció dels personatges

Bondados	Perseverant	Generós	Humil
Calmat	Solidari	Indiferent	Obedient
Tolerant	Ordenat	impacient	colèric

Pacient	voluntariós	sincer	respectuós
Delicat	amical	bondadós	apassionat

Quins sentiments descobrim al llarg de les històries?

Intentem que els infants identifiquin i posin nom a alguns sentiments que apareixen a les històries.

AJUDA PER LA MESTRA

Ira : fúria, ultratge, ressentiment, còlera, exasperació, indignació, aflicció, acritud, fastigejament, irritabilitat, hostilitat, violència, odi, etc.

Tristesia: pesar, melanconia, pessimisme, llàstima, autocompassió, solitud, abatiment, desesperació, aflicció, atatiment, esllanguiment, etc.

Temor: ansietat, aprensió, nerviosisme, preocupació, consternació, inquietud, cautela, incertesa, paor, por, terror, fòbia, pànic, etc.

Plaer: felicitat, alegria, diversió, orgull, extremiment, embadaliment, gratificació, satisfacció, eufòria, èxtasi, etc.

Amor: acceptació, simpatia, confiança, amabilitat, afinitat, devoció, adoració, afecte, estima, tendresa, consideració, predilecció, etc.

Sorpresa: commoció, desconcert, admiració, estranyesa, atordiment, estupefacció, esbalaïment, meravellament, etc.

Disgust: menyspreu, avorriment, aversió, disgust, repulsió, desplaer, desgrat, pena, aflicció, sofriment, turment, empipament, molèstia, decepció, malestar, etc.

Vergonya: culpabilitat, molèstia, disgust, remordiment, humiliació, arrepeniment, mortificació, contrició, deshonor, etc.

4. COMPRESIÓ DE LA PEL·LÍCULA

Tot i semblar un conte simple que desseguida és interpretat, pot ser un gran estímul per a la reflexió, perquè darrera una bonica història s'amaguen aspectes profunds.

Tota la pel·lícula s'articula sobre oposats que es poden anar clarificant:

El bé i el mal

Els bons i els dolents

Els homes i les dones

Els grans i els petits

Els savis i els necis

El grup i l'individu

La realitat i les creences

La veritat i les supersticions

La vida i la mort

El coratge i la por

-....

Identificar aquestes dualitats a partir de personatges, accions o moments de la pel·lícula.

Valoració

Quina història t' ha agradat més?

Alguna història t' ha fet por?

Quina tornaries a veure?

TEMES GENERALS QUE ES PODEN TRACTAR

1. Ser diferent

Kirikú és més petit que els altres infants. Encara que sigui més intel·ligent i més llest els altres nens i nenes del poblat li fan saber que no els agrada. Què diries que els molesta més:

que sigui més llest o que sigui més petit?

ser més petit li dóna avantatge?

ens molesten les diferències?

en realitat no som tots diferents?

què és el que valorem de les persones?

Altres models

Relacionar la figura de Kirikú amb altres personatges de contes: Patufet, l'aneguet lleig, etc.

2. Ser valent

Kirikú és un infant especial, coratjós i que s'enfronta a tota mena de perills :

Perills als quals s'enfronta

Risc que corre

La hiena destrossa l'hort

La hiena el persegueix

No tenen res per menjar

Se'ls trenca la ceràmica

El persegueixen els robots

La mare es posa malalta

Cal recollir la medicina

Kirikú és molt valent, però en alguna ocasió és un xic temerari i poc prudent?

3. Ser dolent

La bruixa dolenta

Perquè és dolenta Karabà?, li pregunta Kirikú a la mare. Les bruixes tenen molt mala fama, des de sempre han estat ésser maléfics.

Quines coses fa la bruixa Karabà que et faci pensar que és dolenta?

.....

.....

.....

.....

La pel·lícula

- ◆ Podries dir quin aspecte del film t'ha cridat més l'atenció com ara: els personatges, els dibuixos, on passa, la música, el vestuari, o altres
- ◆ Recordes algun moment o imatge especialment impactant?
- ◆ Quins són els moments més especials de la pel·lícula per tu?

AVALUACIÓ PARCIAL O TOTAL

Es pot avaluar episodi per episodi o bé tota la pel·lícula en el seu conjunt.

A tu que t'ha dit la pel·lícula?

Digues la teva opinió sobre el film, justificant la teva avaluació.

M'ha agradat perquè.....

M'ha fet por perquè.....

M'ha fet riure perquè.....

M'ha sorprès perquè.....

M'ha indignat perquè.....

M'ha fet somriure perquè.....

M'ha emocionat perquè.....

M'ha alegrat perquè.....

M'ha molestat perquè.....

M'ha inquietat perquè.....

M'ha distret perquè.....

M'ha avorrit perquè.....

M'ha sobtat perquè.....

M'ha il·lusionat perquè.....

M'ha informat perquè.....

Què m'ha explicat que no sabia ?

PER SABER-NE MÉS

Altres pel·lícules

Kirikú i la bruixa

